

Thema: aangepast communiceren bij (jong) volwassenen.

Doelen:

- Kunnen benoemen welke problemen in het communiceren met ASS patiënt een rol spelen
- Weten wat belangrijk is om in het (gesprek) contact zodanig aan te passen dat het (gespreks)doel bereikt wordt.
- De eigen communicatie stijl kunnen aanpassen aan de behoefte (problematiek) van de patiënt met ASS.

Programma:

13:00 – 13:10 uur Kennismaking en doorloop middagprogramma

13:10 – 13:30 uur Even aandacht voor wat er uit de vorige dag nog belangrijk is;

- ASS is geen stoornis, ziekte of aandoening, maar een aangeboren kwetsbaarheid in zelfregulatie en betekenisverlening van een persoon in afstemming met zijn of haar fysieke en sociale omgeving.
- Focus op zelfregulatie en betekenisverlening in diagnostiek en behandeling vereist een persoonsgerichte, ervaringsgerichte en ontwikkelingsgerichte benadering.

13:30 – 13.45 uur **Start introductie onderwerp (10 min)**

Filmpje Bailey : <https://youtu.be/I5Nh8VkJJRU>

Je ziet een tweeling waarbij achteraf een van beiden autisme heeft. Wat heb je gezien? Wat opvallend? Denk aan basisdag theorie... Welke vragen roept dit op?

13:45 – 14.15 uur **PPT (30 min)**

- Theorie:... verklaringen zijn er niet, behalve datgene wat je al weet. Verwerkingsstoornis – betekenisgeving in context
- Aansluiten bij de ander: waar zit het 'probleem'?
 - Trage verwerkings snelheid: merkbaar bij een gesprek met vragen. Effect lange stiltes of snel wenselijke antwoorden bv ik weet het niet, ja is goed,..
 - Bijzonder gebruik van woorden: kan met betekenis geven te maken hebben. Mama wat ben jij bedroeft,... het maakt me bedroeft dat de lieve leuke aardige G weggaat. Bij woorden, bijzinnen... net te. Moeilijk woord gebruiken of woord met onjuiste betekenis.
 - Niet aansluiten in gesprek. Niet weten wat de ander al weet / ziet / snapt...
 - Verhaal moet af, gedetailleerdheid. A tot Z verteld worden.
 - Beperkt woordenschat en wel intelligent.
 - Inhoudelijke leegte. Veel woorden.
 - Passief geen initiatief

Jonge vrouw met autisme vertelt wat in communiceren voor haar lastig is

<https://www.youtube.com/watch?v=PITcMeeOxHM>

14:15 – 15.15 uur Plenair leiden en oefening

Oefening

Bewust van eigen gespreksgewoontes in 3-tal: (2 x 8 minuten)

Kennismaken met elkaar gedurende 3 minuten. Eén is hulpverlener ander is cliënt (weet niets, geen diagnose). Doel: onderzoek wat komt de ander (cliënt) bij je halen?

Observeer:

welke gewoontes van gespreksleider zijn waarneembaar... stopwoorden bijzinnen in reden vallen, vraag anders herhalen, niet concreet zijn, veel ruimte geven of nemen...

Ronde 2: (2X 8 min)

Kennismaken gedurende 5 minuten waarbij cliënt met ASS.

ASS cliënt: kies twee van de communicatie problemen en laat dit zien / horen

Ga gesprek aan en pas je communicatie aan.

Observant: welke aanpassingen hoor je?

Herhaal met rolwisseling

Nabespreken subgroep:

Welke verschillen merk je bij jezelf? (gewoontes)

Welke aanpassingen werkte wel / niet? (opschrijven, dit terugkoppelen plenair, verzamelen)

15.15 uur

Korte pauze

15.30 uur

Welke aanpassingen werken, kun je gebruiken?

(PPT en groep)

Oefening Visualiseren

Filmpje [Autisme, wat nu?](#)

16.00 uur

16:30 – 17:00

Praktijk casussen.... Tijd en ruimte om op in te gaan

Oefening Leiden – volgen en Detective spelen

Vorbereiding themamiddag 2 - overzicht en ordening